

Příklady dobré praxe

Výběr 12 úspěšně realizovaných projektů
z programu Central Europe 2007 – 2013

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Úvod

Central Europe je program Evropské unie zařazený v Cíli 3 Evropská územní spolupráce, který v současném rozpočtovém období 2007-2013 podporuje spolupráci mezi regiony 8 států Střední Evropy – Rakouskem, Polskem, částí Německa, Maďarskem, Slovenskem, Slovenskem, částí Itálie a Českou republikou.

Tento program podporuje projekty rozvíjející spolupráci mezi státy Střední Evropy s cílem zlepšit inovace, dostupnost životního prostředí a celkově konkurenceschopnost a atraktivitu měst a regionů. V rozpočtovém období 2007 – 2013 byla na tyto cíle alokována částka 246 mil. EUR z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF). Z této částky bylo podpořeno celkem 124 projektů, z toho 93 s českou účastí, přičemž v 5 z těchto projektů působil český subjekt jako vedoucí partner projektu.

Projekty mohli žadatelé předkládat v rámci 4 výzev a jedné limitované „strategické výzvy“ do čtyř prioritních os programu – podpora inovací ve Střední Evropě, zlepšování dostupnosti ve Střední Evropě a v rámci ní, odpovědné užívání životního prostředí, zvyšování konkurenceschopnosti a atraktivity měst a regionů.

Tato publikace představuje výběr 12 úspěšně realizovaných projektů s účastí českých partnerů, 2 projekty z každé z šesti tematických oblastí projektu:

Transfer technologií a inovací v podnikání

Udržitelná veřejná doprava a logistika

Životní prostředí, řízení rizik a změna klimatu

Energetická účinnost a obnovitelné zdroje energie

Demografické změny a rozvoj znalostí

Kulturní dědictví a kreativní zdroje

Publikace představuje projekty, které byly předloženy v rámci 1. až 3. výzvy programu. Výběr zahrnuje projekty s českým zastoupením, ve dvou případech jde o projekty, kde byl český subjekt vedoucím partnerem projektu. Ve většině projektů byla jejich realizace již ukončena, proto je možné jejich zhodnocení, představení zajímavých výstupů, pilotních akcí a to především z pohledu českých partnerů projektu. V jednotlivých článcích nechybí jejich obecný popis a představení cílů, kterých má projekt dosáhnout.

Publikace si klade za cíl seznámit potenciální žadatele o zdroje z programu Central Europe v následujícím programovém období 2014 – 2020 s dobrou praxí a konkrétními realizovanými projekty, které mají vliv na zlepšení každodenního života nás všech ve Střední Evropě a inspirovat je k využití příležitostí, jenž připravovaný program nabídne.

Poděkování

Tato publikace vznikla za vstřícné spolupráce českých projektových partnerů účastnících se realizace vybraných projektů. Svými zkušenostmi a poskytnutými informačními zdroji napomohli zpracování této publikaci. Ta se dále inspirovala publikacemi vydanými Jednotným technickým sekretariátem (JTS) ve Vídni pod názvem PORTRAITS, které jsou dostupné na webové stránce programu.

Za spolupráci děkujeme následujícím subjektům:

CZ Biom – České sdružení pro biomasu o.s.
České Švýcarsko o.p.s. Krásná Lípa
Dopravní fakulta Jana Pernera Univerzity Pardubice
Etnologický ústav Akademie věd České republiky
Euregion Silva Nortica
Evropská rozvojová agentura
Inovacentrum - Českého vysokého učení technického Praha
Jednotný technický sekretariát
Městská část Praha 11
Mikroregion Sokolov-východ
Ministerstvo životního prostředí ČR
Regionální rozvojová agentura Ústeckého kraje, a.s.,
Ústecký kraj

Listopad 2013

Ministerstvo pro místní rozvoj – Národní koordinátor a Národní kontaktní místo programu Central Europe

8-9

Název projektu: CEBBIS

Oficální webové stránky: <http://www.cebbis.eu>

10-11

Název projektu: CLUSTERS-CORD

Oficální webové stránky: <http://www.clusterscord.eu>

12-13

Název projektu: BICY

Oficální webové stránky: <http://www.bicy.it>

14-15

Název projektu: FLAVIA

Oficální webové stránky: <http://www.flavia-online.eu>

16-17

Název projektu: LABEL

Oficální webové stránky: <http://www.label-eu.eu>

18-19

Název projektu: TransEcoNet

Oficální webové stránky: <http://www.transeconet.eu>

Název projektu: QUALIST

20–21

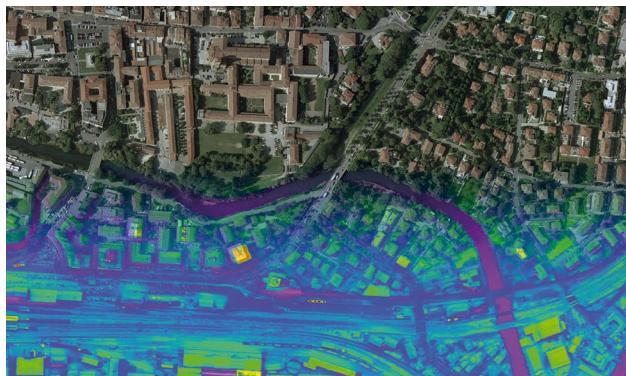
Oficální webové stránky: <http://www.qualist.eu>

22–23

Název projektu: YURA

Oficální webové stránky: <http://www.yura-project.eu>

Název projektu: EnergyCity

24–25

Oficální www stránky: <http://www.energycity2013.eu>

26–27

Název projektu: 4Biomass

Oficální webové stránky: <http://www.4biomass.eu>

Název projektu: ETNOFOLK

28–29

Oficální webové stránky: <http://www.etnofolk.eu>

30–31

Název projektu: ReSource

Oficální webové stránky: <http://www.resource-ce.eu>

Central Europe Branch Based Innovation Support

Vědecký a technologický pokrok, kterého bylo dosaženo na univerzitách v Evropě, může poskytnout řadu inovací a nových obchodních příležitostí pro malé pokrokové firmy. Ty ale mohou výsledky práce vědců a výzkumníků využít pouze tehdy, pokud o nich vědí. Projekt CEBBIS se snaží podporovat posílení komunikace mezi podniky a univerzitami a umožnit tak využití výsledků vědy a výzkumu v praxi.

Inovační sítě představují jeden z nejefektivnějších nástrojů k posílení regionálních inovací a úrovně konkurenceschopnosti. Aby šířily inovativní technologie do průmyslu a dostaly výsledky výzkumu a vývoje na trh, zajišťují sítě aktivní komunikaci mezi účastníky celého inovačního procesu, tedy mezi vědeckou komunitou, podnikatelskými subjekty a finančními i regionálními úřady.

Projekt spojuje zejména technologické parky a výzkumná centra z Rakouska, Německa, Maďarska, Itálie, Polska, Slovenska a v neposlední řadě i České republiky. Českým projektovým partnerem bylo Inovacentrum Českého vysokého učení technického v Praze. Inovacentrum se do projektu zapojilo s cílem zlepšit situaci v České republice, kde je spolupráce firem a univerzit v Evropě jedna z nejhorších, jak potvrzuje výrok Radka Špicara ze zahajovací konference projektu ze dne

13. září 2010: „Jednou z hlavních brzd inovačního podnikání je nedostatečná spolupráce mezi univerzitami a podniky. Úroveň spolupráce mezi podniky a vysokými školami odděluje vyspělé země od těch méně rozvinutých a u nás v Česku nefunguje tak, jak bychom si přáli.“

Cíle projektu

Cílem sítě CEBBIS je snaha zlepšit špatnou situaci v oblasti zavádění inovací a vzájemné spolupráce v oblasti přenosu výsledků vědy a výzkumu do malých a středních podniků na území celé Střední Evropy. Projekt CEBBIS se zaměřil na odstraňování překážek v šíření a aplikaci inovací s cílem zajistit účinnější přístup ke znalostem přenášených klíčovými hráči ve Střední Evropě.

Aktivity projektu

- Vytvoření nadnárodní koncepce přenosu výsledků výzkumu a nových technologií do malých a středních podniků;
- Aktivní spolupráce mezi regionálními partnery, zprostředkovateli a malými a středními podniky;
- Zlepšení rámcových podmínek pro efektivní podporu inovací malých a středních podniků;
- Profesionalizace a další vzdělávání zaměstnanců od zprostředkovatelů.

Výstupy projektu

Projekt byl zahájen konferencí konanou Praze, které se účastnili přední odborníci z oblasti přenosu technologií, jakož i zástupci průmyslu. Účastníci konference se podíleli na identifikaci problémů, jejichž vyřešení povede k efektivnější spolupráci mezi univerzitami a podniky, aby se nové nápady dostaly do životaschopných podniků. Konference tak umožnila účastníkům, aby se podělili o své představy o transferu technologií a iniciovali aktivity, které by partneři projektu mohli vykonávat ve své zemi.

V počáteční fázi realizace projektu šlo o zmapování překážek v procesu přenosu znalostí a zavádění inovací v malých a středních podnicích a o nalezení řešení, zavedení principů „best practice“ a vytvoření IT nástrojů, které v dalších fázích usnadnily propojování nabídky a poptávky v oblasti inovací na území Střední Evropy.

V rámci projektu vznikla v jednotlivých partnerských zemích kompetenční centra, která využívají nových metod a vzniklých nástrojů. Mezi nově vzniklými nástroji je například „technology foresighting“, metoda na odhad budoucího vývoje určité technologie a jejího možného uplatnění na trhu, optimalizace hodnot a kapacit v oblasti transferu technologií, celá řada nástrojů na údržbu kontaktů na zákazníky. Projekt dále umožnil vytvořit „technology roadmapping“. Jde o přístup, který zahrnuje vytvoření konkrétních plánů, jak využít nových technologií - představuje strategický přístup, jak přenést vědu do praxe.

Zhodnocení realizace projektu

Síť projektu CEBBIS byla založena na spolupráci sedmi výzkumných center a technologických parků. Cílem bylo prolomit komunikační bariéru mezi výzkumníky a podnikateli. Projektem se ukázalo, že hlavní překážkou je nedostatek porozumění mezi výzkumnými pracovníky a podnikateli, nevhodný systém financování univerzit a vědeckých institucí a nesprávný systém pro správu univerzit. K řešení těchto problémů se konala řada workshopů a konferencí na podporu lepší komunikace a k výměně názoru na její zlepšení, jež by pomohla podpořit inovace. Projekt má za následek inovativní a konkurenco schopnější malé a střední podniky, které jsou schopny zaměstnat více pracovníků.

CEBBIS za tři roky své existence přinesl svým členům a jejich domácím trhům technologického transferu mnoho užitečného. „V České republice bude možné využít zkušenosti nasbírané v jiných partnerských zemích,“ říká Stephen Taylor, který má na starosti transfer technologií ve vědeckém parku AREA v italském Terst, které bylo vedoucím partnerem projektu CEBBIS. „Půjde vlastně o sdílení informací a zkušeností v oblasti inovací. Mezinárodní síť také přinese nové příležitosti ke spolupráci“, dodává Taylor.

Charles Wessner, úvodní konference projektu, duben 2010, Praha

Akronym: CEBBIS

Finance z ERDF: € 1 654 712

Délka trvání projektu: 2010 – 2012

Oficiální webové stránky: <http://www.cebbis.eu>

Clusters and Cooperation for Regional Development in Central Europe

Obchodní a geografické klastry se ukázaly být účinným nástrojem regionálního a hospodářského rozvoje, zejména v okrajových, méně konkurenceschopných, oblastech. Projekt CLUSTERS-CORD vyšel z tohoto předpokladu a zaměřil se na podporu výměny osvědčených postupů v oblasti řízení klastrů, jakož i na spolupráci mezi klastry ze stejné tematické oblasti, ale jiným zeměpisným původem.

Klastry jsou významnou hnací silou dynamických regionálních ekonomik a zajišťují příznivé obchodní prostředí pro spolupráci společností, především malých a středních podniků s výzkumnými institucemi, dodavateli, zákazníky a konkurenty ve stejné geografické oblasti. CLUSTERS-CORD byl mezinárodní kooperační projekt zaměřený na společné hledání odpovědi na otázku, jak zvýšit možnosti regionálního rozvoje klastrů.

Do projektu se zapojilo celkem 10 partnerů z 8 zemí Střední Evropy. Jednalo se většinou o regionální rozvojové agentury z následujících zemí: České republiky, Německa, Slovenska, Slovinska, Maďarska, Polska, Rakouska a Itálie. Českými partnery projektu bylo Centrum pro výzkum, vývoj a inovace a Regionální rozvojová agentura Ústeckého kraje, a.s., která byla zároveň vedoucím partnerem projektu. Jednalo se o jeden z pěti projektů podpořených z OP Central Europe 2007–2013, kde byl český subjekt vedoucím partnerem projektu.

Cíle projektu

Hlavním cílem projektu bylo posílit spolupráci mezi klastry ze stejného oboru, ale různého geografického původu, vytvořením pěti strategických plánů spolupráce, které tak následně vytvoří alespoň tři nadnárodní „meta-klastry“, neboli sdružení klastrů se stejným zaměřením, sloužící především k výměně zkušeností a osvědčených postupů mezi jednotlivými zeměmi EU. Výměnou nejlepší praxe a přímou spoluprací partnerů ze zemí EU dojde k posílení konkurenceschopnosti Střední Evropy v klíčových oblastech průmyslu.

Aktivity projektu

V počáteční fázi projektu projektoví partneři zmapovali klastrové prostředí a jeho potenciál v jednotlivých zemích a provedli jeho benchmarking. Na základě analýzy bylo vytipováno 10 odvětví, z nichž bylo následně vybráno 5 nejperspektivnějších – informační a výpočetní technika, potravinářství, zdravotnictví, cestovní ruch, energetika a životní prostředí.

V dalším období projektoví partneři navázali úzkou spolupráci s národními klastry, s cílem vytvořit v těchto odvětvích takzvané metaklastry – tedy mezinárodní spolupráci národních klastrov alespoň ze 3 různých zemí. Za tímto účelem byla pro jednotlivé klastrové organizace uspořádána takzvaná výměnná fóra sloužící k setkávání, vzájemnému poznání partnerů, definování cílů a konkrétních aktivit spolupráce a výměny zkušeností.

Následně byly pro jednotlivé skupiny zpracovány dokumenty – tematické skeny a strategické plány, které podrobně specifikovaly činnosti a aktivity nově zakládaných metaklastrů.

Jednou z dalších aktivit projektu bylo vytvoření webového portálu projektu, který slouží k výměně zkušeností týkajících se klastrov, prezentaci studií a zpráv (benchmarkingové studie, komunikační plán, mapování klastrov, studie a analýzy, strategické plány, osvědčené postupy, výměna zkušeností, nadnárodní klastrování), k hodnocení klíčových témat v rámci klastrové politiky v každém regionu.

Výstupy projektu

- Analýza 70 klastrov Střední Evropy, z toho 32 klastrov se přímo zapojilo do projektu v celkem v 5-ti zmínovaných odvětvích;
- Vznik 5-ti nadnárodních metaklastrů včetně strategických plánů, které definují hlavní cíle a připravované aktivity pro budoucí období;
- Konání 5 výměnných fór, kde se klastroví manažeři setkávali, diskutovali své problémy a nápady a poučili se z dobré praxe klastrové spolupráce v dané zemi;
- E-learningové školení pro 18 klastrových manažerů na základě zpracovaných doporučení pro zlepšení klastrových politik.

Zhodnocení realizace projektu

„Výsledkem projektu, což bylo prezentováno na konferenci jednotlivými zástupci skupin, je podepsání dohod o spolupráci a vznik pěti nových metaklastrů, které mají působit na evropské úrovni a vzájemně koordinovat své aktivity, podávat společné projekty, vyměňovat si zkušenosti svých členů a spolupracovat na společných marketingových aktivitách. Výsledkem těchto aktivit je posílení konkurenční schopnosti jednotlivých klastrov na mezinárodních trzích“, řekl vedoucí projektu Ing. Jiří Polívka z Regionální rozvojové agentury Ústeckého kraje.

Jednání účastníků nově zakládaných metaklastrů

Závěrečná konference projektu, 6. 2. 2013, Praha

Akronym: CLUSTERS-CORD

Finance z ERDF: € 1 112 941

Délka trvání projektu: 2010–2013

Oficiální webové stránky: <http://www.clusterscord.eu>

Cities & Regions of Bicycles

Střední Evropa čelí problémům z nadměrného používání automobilů, včetně rostoucího počtu dopravních zácp, znečištění a s ním spojených zdravotních problémů obyvatel. Řešením tohoto problému je vést obyvatele od automobilů k jízdě na kole a chůzi. To je hlavní myšlenka projektu BICY, který spojuje středoevropské regiony z různých zemí za účelem sdílení zkušeností a nápadů k vyvinutí strategie na podporu využívání jízdních kol.

Dostupné zdroje (průzkumy evropského barometru) odhalují, že neudržitelná dopravní obslužnost a znečištění vzduchu jsou hlavní starostí většiny evropských obyvatel (mnoho z nich přitom tráví roky života v dopravních zácpách). Tyto problémy se dotýkají zejména Střední Evropy, kde je mobilita spojována s rostoucím využitím soukromých prostředků, což je trend, který v současné době zahrnuje z důvodu ekonomického rozvoje i nové členské státy. Mimo to bylo prokázáno, že snaha o zvýšení cyklistiky a snížení používání automobilové dopravy má pozitivní vliv na veřejný prostor a kvalitu života v mnoha evropských městech.

Celkem 11 partnerů se zapojilo do projektu BICY. Jsou mezi nimi pionýři jízdy na kole po městě. Jako příklad může sloužit Ferrara v Itálii, kde více než 30 % všech cest po městě je vykonáno na kole a Graz v Rakousku, kde je tento poměr 20 % v centru a 16 % na území celého města. Partneri BICY si chtěli dále polepšit a zároveň předávat své zkušenosti následovníkům v oblastech, kde je rozvoj jízdy na kole teprve v počátcích. Za Českou republiku byla projektovým partnerem Evropská rozvojová agentura, s.r.o.

Cíle projektu

Klíčovým cílem projektu je navržení nadnárodní strategie, která podpoří přesun občanů od automobilové k cyklistické dopravě a chůzi a z toho plynoucí snížení znečištění ovzduší a zvýšení kvality života. Partnerství BICY rovněž poukazuje na výhody vyššího poměru jízdních kol k automobilům ve veřejném prostoru a navrhuje, jakými způsoby mohou města své občany motivovat k cyklistice.

Aktivity projektu

- Rozvíjet ucelené a jednotné plánování cyklistické dopravy jako strategické součásti celého územního plánování;
- Propagace jízdy na kole jako klíčové součásti veřejné dopravy;
- Zvýšení povědomí regionálních tvůrců politik a občanů o kolech, jako o ekvivalentní součásti městské dopravy a prostředku k přesunu na kratší vzdálenosti;

- Propagace jízdy na kole jako moderního, ekologického a bezpečnějšího dopravního prostředku, hlavně v nových členských státech EU, kde je kolo často spojováno s chudobou;
- Posilovat praxi pionýrů městské cyklistiky a předávat ji dál činitelům a zainteresovaným osobám v zaostávajících oblastech;
- Posílení výměny zkušeností ve využití nových technologií a možnost učit se od nejlepších, apod.

Výstupy projektu

V rámci projektu se konala statistická šetření a studie, která prokazují, že jízda na kole má příznivý vliv na zdraví: úmrtí v důsledku znečištění vzduchu a nedostatku pohybu je 5-6krát vyšší, než je počet zranění spojených s cestováním na kole. Jiný výzkum v rámci BICY ukazuje, že přechod z automobilu na kolo je velice snadný. Podle mezinárodní studie vypracované Boloňskou univerzitou pro partnerská města projektu BICY, je každý druhý výlet automobilem na vzdálenost menší než 5 km. To znamená, že více než polovina cest absolvovaná automobilem, byla zvládnutelná na kole. Stejná studie prokazuje, že města mohou tyto výlety na kolech velmi podpořit a zvýšit jejich podíl (na místo automobilu). Například vybudováním 10 cm cyklostezky na obyvatele mohou města zvýšit podíl výletů na kole až o 2%.

Jedním z výstupů projektu je například publikace "Trendy cycling: 20 good reasons for cycling" (20 dobrých důvodů pro cyklistiku), která byla přeložena do 7 jazyků. Výzkum podrobně popsaný v ní mimo jiné prokazuje, že jízda na kole je mnohdy nejrychlejším způsobem dopravy v centru města.

Strategie propagace cyklistiky

Projekt BICY pracuje na propagaci cyklistiky ve středoevropských městech a regionech prostřednictvím rozvoje nadnárodní strategie, která generuje, sdílí a vyměňuje si inovativní přístupy či zkušenosti, které mohou pozitivně ovlivnit městskou cyklistickou mobilitu.

Zavedením mezinárodní strategie BICY začaly municipality zapojené do projektu rozvíjet jednotlivé příkladné iniciativy. Portál Cycle Chic ve městě Graz pomáhá, aby se jízda na kole stala módní záležitostí a to především u mladých lidí. V dalších městech projektu (Graz, Praha, Budaörs, Velenje, Erfurt či Košice) probíhá na středních školách výuka s cílem motivovat studenty k samostatné a udržitelné dopravě, a to nejenom cestou do školy.

Inovativní služby vyvinuté prostřednictvím pilotních akcí projektu zahrnují cyklistické počítače nainstalované ve městě

Ferrara sloužící na vyčíslení počtu cyklistů ve městě a podporu strategie, která dělá město více přátelské a otevřené pro cyklisty. Ravenna se zase rozhodla investovat do rekonstrukce a vybavení parkování jízdních kol na nádraží s cílem podpořit jejich používání a to zejména mezi turisty. Město Graz a Velenje zavádějí různé systémy půjčování a sdílení jízdních kol a město Budaörs zavedlo kamerový systém pomáhající zabránit krádežím kol a tím zvyšuje počty cyklistů.

Zhodnocení realizace projektu

Pro Evropskou rozvojovou agenturu s.r.o. byla účast v mezinárodním projektu s prestižními partnery vítaným zdrojem inspirace a šancí pro přenos dobré praxe na české organizace a města. Základem kvalitního projektu je pestré partnerství, které využívá postupů a zkušenosti svých členů. Z tohoto pohledu byla neocenitelnou zejména praxe pionýrů městské cyklistiky – měst Ferrary, Grazu či Bologni – kteří v podpoře jízdy na kole dosahují skvělých výsledků. Díky projektu jsme pořádáním závěrečné konference BICY v České republice přispěli k celonárodní debatě o transformaci veřejného prostoru a jízdě na kole ve městech a podíleli se na rozvoji městské cyklistiky – např. spoluprací s Městskou částí Praha 5, které jsme zprostředkovali zpracování Akčního plánu rozvoje cyklodopravy.

Předání akčního plánu rozvoje cyklodopravy, Praha 5

Akronym: BICY

Finance z ERDF: € 1 633 693

Délka trvání projektu: 2010–2013

Oficiální webové stránky: <http://www.bicy.it>

Freight and Logistics Advancement in Central Europe – Validation of processes, Improvements, Application of co-operation

FLAVIA je významný projekt, který rozvíjí intermodální spolupráci a logistický koridor ze Střední do Jihovýchodní Evropy. Podporuje využívání více dopravních oborů při přepravě nákladu se snahou omezit přepravu po silnici na minimum. Vzhledem k ekologickým vlivům podporuje rychlejší a „zelenější“ spojení mezi evropskými zeměmi, tj. dopravu prováděnou po železnici či po vodě.

Projekt FLAVIA přispívá k řešení problémů v nákladní přepravě, kterými jsou přibývající zatížení v silniční dopravě, i přes rostoucí celkový objem přeprav klesající podíl železniční a vnitrozemské vodní dopravy, dlouhé čekací doby nákladních vlaků na hraničních přechodech, překonaná technika na terminálech a mentální bariéry účastníků trhu proti intermodální přepravě.

FLAVIA zahrnoval partnery z Polska, Česka, Slovenska, Maďarska, Rumunska, Rakouska a Německa. Zúčastněné regiony tvoří FLAVIA koridor. FLAVIA sdružuje zkušené účastníky intermodální nákladní dopravy, kteří mají zájem na dalším rozvoji tohoto koridoru s přihlédnutím k obchodu a dopravě, tak i na zlepšení dostupnosti regionů. Českými partnery projektu byla Dopravní fakulta Jana Pernera Univerzity Pardubice a Express Interfracht Česká republika.

Cíle projektu

Cílem projektu je zvýšení propojenosti Střední Evropy pomocí dopravních koridorů, vyuvinutí multimodální logistické spolupráce mezi zeměmi i mezi různými dopravci a přepravci, přispění k udržitelné mobilitě a bezpečnosti dopravy, zvláště v oblasti „zelené“ logistiky. Posílení intermodální nákladní přepravy mezi regiony FLAVIA-koridoru zlepší integraci těchto trhů do evropského vnitřního trhu.

Aktivity projektu

Aktivity projektu se zaměřily na podporu ekonomického rozvoje, obchodu a růstu zúčastněných regionů díky intenzivnímu využívání intermodální sítě železniční a vnitrozemské vodní přepravy. Dále pak na rozšíření mezinárodní spolupráce na poli logistiky a zakládání nových mezinárodních logistických

řetězců na území Střední Evropy. Stimulem je mimo jiné i stále se prohlubující ekonomická integrace Evropy, která vede v celé Evropě ke zvyšování objemů přepravy. Nejinak je tomu i v zemích projektu FLAVIA. Tento trend má velmi negativní vliv na kvalitu a bezpečnost dopravy i dopravní cesty. Záměrem projektu bylo zlepšení intermodálních nákladních toků, namísto budování nové infrastruktury. Použity byly nástroje pro efektnější vzájemné propojení, jako jsou srovnávací analýzy, analýzy úzkých profilů a analýzy dostupnosti.

Výstupy projektu

Výstupy Univerzity Pardubice, jednoho z českých partnerů projektu:

- Analýza logistického trhu v ČR
- Analýza hospodářské situace a rozložení v ČR
- Studie proveditelnosti nových linek KD

Pilotní akce Univerzity Pardubice:

- Studie proveditelnosti pro podporu kombinované dopravy
- Odstranění úzkých míst v logistických řetězcích
- Intermodální aktivity směrem k Černému moři
- Podmínky vyšší efektivity logistických řetězců

Zhodnocení realizace projektu

„Cílem projektu bylo nalézt rizika, která brání většímu rozšíření kombinované přepravy ve směru z německých přístavů směrem k Černému moři. V průběhu projektu se řešitelé zaměřovali na ty aspekty a úzká místa, jejichž odstranění není podmíněno zásadními investicemi do dopravní infrastruktury. Lze je rozdělit do několika skupin. V prvé řadě je to legislativa a normy“, řekl Ing. Petr Nachtigall, PhD. z Univerzity Pardubice. A dále poznamenal „Každá ze zemí zapojených do projektu nastavuje trochu odlišná pravidla, což je nevýhodné právě pro kombinovanou dopravu. Během projektu bylo identifikováno a hospodářskému výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR předáno několik úprav, které by sjednotily legislativu s okolními zeměmi. Druhou skupinou pak jsou různé investiční akce, které jsou v různých stádiích přípravy či realizace. Je nezbytné, aby tyto akce byly v celém koridoru koordinovány. Není například možné, aby ČR investovala do spojení Brna s Vídni a rakouská strana do spojení Lince a Českých Buděovic“.

V rámci projektu byly také připraveny studie proveditelnosti zavedení linek kombinované přepravy z ČR do Rumunska, tedy k Černému moři. Podle již citovaného Ing. Petra Nachtigalla je zde možnost, že znovuobnovení obchodu po tzv. hedvábné stezce a přistoupení Turecka do EU by mohly znamenat velký rozvoj logistiky a zvýšení objemu přepravy mezi touto oblastí a Střední Evropou. Dopravní infrastruktura kombinované přepravy pak musí být na tuto skutečnost s předstihem připravena. K tomu také napomohl projekt FLAVIA.

Vědecká konference LOGI, listopad 2011, Pardubice

Regionální workshop, leden 2011 Pardubice

Akronym: FLAVIA

Finance z ERDF: € 1 388 357,50

Délka trvání projektu: 2010–2013

Oficiální webové stránky: <http://www.flavia-online.eu>

Adaption to flood risk in the LABE-ELBE river basin

Projekt LABEL usiluje o odpovědné a trvale udržitelné využívání povodí řeky Labe. Z širokého spektra možných aktivit působí především v oblastech prevence povodňových rizik, ochrany povodí a přizpůsobení se změnám klimatu, perspektivy Labe jako vodní cesty, rozvoje hospodářství a cestovního ruchu a spolupráce s evropskými institucemi.

V roce 2002 bylo povodí Labe zasaženo extrémní povodní, která způsobila miliardové škody a vyžádala si mnoho lidských životů. Událost zvýraznila potřebu jednání v oblasti předcházení rizikům. Od té doby bylo učiněno mnoho opatření a dnes, téměř 10 let poté, jsou regiony v povodí Labe lépe připraveny na srovnatelnou povodeň, také díky nadnárodní spolupráci prostřednictvím projektů ELLA a LABEL.

Labe, jakožto jedna z velkých řek ve Střední Evropě, představuje potenciál pro hospodářský i ekonomický rozvoj. Atraktivita tohoto prostředí pro pozitivní vývoj je však zasažena vysokým povodňovým rizikem, které je ovlivňováno dopadem změn klimatu. Projekt LABEL rozšířil výsledky předchozího projektu ELLA, v rámci něhož již byla navrhnutá a odsouhlasená nadnárodní územně-rozvojová strategie pro preventivní řízení povodní. LABEL se zaměřil na riziko povodní s ohledem na územní plánování, turismus a lodní dopravu za předpokladu spolupráce v oblasti vodního hospodářství.

Do projektu LABEL byli zapojeni partneři z českých, německých, rakouských a maďarských institucí složených z dotčených regionů povodí Labe, orgánů státní správy, samosprávy a odborných institucí. Základním prvkem projektu byla také spolupráce orgánů územního plánování a vodohospodářů při managementu povodňových rizik, rozvoji strategií a opatření přizpůsobení se riziku povodní. Z českých partnerů se do projektu zapojilo 7 krajů dotčených povodím Labe (Jihočeský, Plzeňský, Královéhradecký, Středočeský, Ústecký, Liberecký a Pardubický), Ministerstvo životního prostředí a státní podniky Povodí Labe a Vltavy.

Cíle projektu

Cílem projektu byla realizace prioritních akcí pro snížení rizik v povodí Labe a okolních řekách, které povedou k rozvoji a zlepšení nadnárodních strategií v oblasti řízení rizik. Dále pak přizpůsobení lidské činnosti v povodí řeky Labe proti nebezpečí záplav, redukce přírodních a člověkem způsobených rizik a jejich dopadů.

Aktivity projektu

V projektu bylo realizováno 53 aktivit, které lze rozdělit do tematických částí:

- Řízení povodňových rizik;
- Přizpůsobení se existujícím povodňovým rizikům v plánovacích procesech, cestovním ruchu a splavňování povodí zpracováním analýz a studií;
- Budování povědomí o rizicích a potřebných opatřeních formou putovní výstavy, projektových dní, konferencí a jednáním se zájmovými skupinami.

Příkladem aktivity je organizace mediální soutěže k protipovodňové ochraně. Pro podporu povědomí o hrozbe povodni byla vyhlášena pod názvem „Všechno teče?“ veřejná mediální soutěž. Cílem bylo přiblížit veřejnosti v tiskovém příspěvku tipy a způsoby chovaní zaměřené na protipovodňovou ochranu napínavým způsobem, kreativně a přitažlivě. Zájemci byli osloveni a informováni prostřednictvím domovské stránky, letáků, plakátů a internetového portálu Facebook. Nejlepší nápady v kategorických plakát, film a kreativní tvorba vyhodnotila odborná porota a následně byli jejich autoři vyznamenáni na závěrečné konferenci projektu LABEL.

Výstupy projektu

Výstupy, za které zodpovídalo Ministerstvo životního prostředí ČR:

- Metodika pro předběžné vyhodnocení povodňových rizik a vymezení oblastí s významným povodňovým rizikem
- Standardizační minimum pro zpracování map povodňového nebezpečí a map povodňových rizik
- Testování reportingu dat EU v souvislosti s Evropskou směrnicí o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik
- Porovnání přístupu v oblasti tvorby map povodňového nebezpečí
- Politický workshop „Povodňová ochrana - lokální i mezinárodní úroveň“ a konference Labe

Zhodnocení realizace projektu

V projektu byla navržena opatření pro adaptaci rozmanitého využití území podél řeky na povodňová rizika, byly vypracovány společné přístupy pro zvládání povodňových rizik a bylo zvýšeno povědomí o rizicích u dotčené veřejnosti. V popředí zájmu stálo i využití území podél vodního toku pro turistické účely a rozvoj infrastruktury.

„Projekt měl pro Ministerstvo životního prostředí význam zejména z hlediska procesu implementace povodňové směrnice. Důležitým prvkem také bylo seznámení se s metodami řízení povodňových rizik v ostatních partnerských zemích a navázání bližší spolupráce s českými, německými i maďarskými partnery“, řekla Ing. Monika Suchopárková z MŽP ČR.

Intenzivní nadnárodní spolupráce v oblasti ochrany před povodněmi a zvládání povodňových rizik, která trvá téměř 10 let, významně přispěla k integraci regionů v povodí Labe. Na základě získaných zkušeností a poznatků v projektu LABEL je možné toto vše v budoucnosti využít a dále rozvíjet. Mezinárodně koordinovaný management povodní toku Labe je základem stabilní preventivní protipovodňové ochrany.

Závěrečná konference, červen 2012, Drážďany

Akronym: LABEL

Finance z ERDF: € 3 317 246

Délka trvání projektu: 2008–2012

Oficiální webové stránky: <http://www.label-eu.eu>

Transnational Ecological Networks in Central Europe

Příhraniční chráněné oblasti jsou často „izolované ostrovy“ ochrany přírody, protože jsou od sebe odděleny nechráněnou krajinou. Projekt TransEcoNet navazuje na výsledky předchozích projektů a ovlivňuje přírodní rozmanitost krajiny, regionální rozvoj, i kulturní a historické aspekty krajiny včetně jejího zemědělského využití, jakož i environmentální vzdělávání, výchovu a vztahy s veřejností.

Od roku 1999 probíhalo sledování a řízení příhraničních chráněných území prostřednictvím harmonizovaných geo-informačních systémů v rámci několika projektů INTERREG. Výstupy těchto projektů dosáhly tak daleko, že bylo nutno, aby nastoupil další integrační přístup při vytváření nadnárodních ekologických sítí ve Střední Evropě. Projekt TransEcoNet ovlivnil pracovní agendu týkající se přírody a její biologické rozmanitosti, krajinné ekologie, regionálního rozvoje, ale i kulturních a historických aspektů krajiny, jejího zemědělského využití, jakož i činnosti environmentálního vzdělávání, výchovy a vztahu s veřejností.

Projekt sdružoval 15 středoevropských partnerů z řad univerzit, institucí zabývajících se ochranou přírody, výzkumných institucí až po národní parky. Všechny tyto instituce mají společného jmenovatele a tím je příroda a starost o ni. Z České republiky byli zastoupeni tři partneři, Fakulta životního prostředí Univerzity Jana Evangelista Purkyně v Ústí nad Labem, Výzkumný ústav pro krajinnou a okrasné zahradnictví a České Švýcarsko o.p.s. Krásná Lípa. Jako partner projektu organizoval workshopy týkající se regionální identity, integroval výsledky

projektu na výstavách a organizaoval výlety přes hranice a věnoval se zvyšování veřejného povědomí a publicitě týkající se této problematiky.

Cíle projektu

Hlavním cílem projektu TransEconet bylo pro méně chráněné a nechráněné části ekologických sítí vytvořit strategie a navrhnut taková managementová opatření, aby došlo k jejich zapojení do chráněných území situovaných v hraničních oblastech států Střední Evropy. Projekt přispívá k lepšímu propojení evropských ekosystémů, jako jsou Alpy, Zelený pás a Karpaty a ke zvýšení povědomí veřejnosti o přírodním a kulturním dědictví krajiny v přeshraničních oblastech.

Aktivity projektu

- Soupis ekologických sítí - monitoring a vyhodnocení mezer/prázdných míst v přeshraničních ekologických sítích;
- Historie ekologických sítí - vizualizace historie krajiny v rámci ekologických sítí vybraných problémových oblastí;

- Ekosystémové služby a biodiverzita – ekologické výhodnocení nástrojů ecosystem services;
- Zvyšování povědomí o ekologických sítí - zvyšování povědomí přírodního dědictví a míry ekologického plánování.

Výstupy projektu

Mezi výstupy projektu patří:

- Sestavení Příručky pro udržitelný rozvoj přírodní krajiny na základě úplného seznamu nadnárodních ekologických sítí; Vytvoření Online-Geoportálu obsahujícího zeměpisné mapy potenciálních nadnárodních ekologických sítí, rozsahu flóry a fauny, budoucího využívání půdy;
- Vytvořením Pokynů pro využívání půdy a katalogu přeshraničních map apod.

V rámci projektu proběhly případové studie pro udržitelné řízení ekosystémových služeb, regionální a mezinárodní výstavy, workshopy a exkurze včetně nově pořízených map, fotografií, dokumentárních filmů.

Projekt TransEcoNet vyvinul v Českosaském Švýcarsku dva interaktivní nástroje:

V Domě Českého Švýcarska v Krásné Lípě je na výstavě s názvem „Život, tajemství, inspirace“ nainstalován let balónem - simulátor letu nad 3D modelem krajiny. Vizualizační panel obsahuje LCD televizory. Zvolená varianta věrně simuluje skutečný horkovzdušný balón. Nad košem je umístěna imitace hořáku a látky připomínající spodní části balónu. Návštěvník má možnost kontrolovat výšku balónu během simulace letu, a udržovat ji ve vhodné letové hladině. Před koší jsou dvě široké obrazovky, na kterých je model Českosaského Švýcarska zobrazeného během letu. Let začíná na nejoblíbenějším turistickém bodě Českého Švýcarska v Sokolím hnízdě na Pravčické bráně a se zastávkami na několika dalších známých místech (např. Jetřichovické vyhlídky, soutěsky v Hřensku, atd.). Návštěvník se ocitne v proutěném koši, a má možnost komunikovat s okolím během letu. Simulace letu poskytuje možnost třech mezipřistání. Při „letu“ se návštěvník dozvídá o různých dalších zajímavostech o Českém a Saském Švýcarsku. Let trvá zhruba deset minut.

Na německé straně Národní park Saské Švýcarsko provozuje Informační centrum, které informuje návštěvníky o historicky podmíněných změnách krajiny prostřednictvím interaktivní počítačové hry. Hráč se nejdříve seznámí s krajinou Saského Švýcarska a pak se musí rozhodnout, jakým směrem se bude ubírat krajina dál. Hráč tak dostane jasnou představu o tom, jak lidská rozhodnutí mohou změnit krajinu Saského Švýcarska.

Zhodnocení realizace projektu

Projekt TransEcoNet vyvinul v Českosaském Švýcarsku dva interaktivní nástroje, které poskytují informace o změně krajiny pro návštěvníky Domu Českého Švýcarska a informačního centra Národního parku Saské Švýcarsko. Změny jsou ovlivněny lidskou činností. Díky projektu TransEcoNet se každý návštěvník může seznámit s dopady lidského chování na krajинu, které mohou být do jisté míry zničující.

„Projekt dále zvýšil povědomí veřejnosti o přírodním a kulturním dědictví přeshraniční krajiny a přispěl k lepšímu propojení evropských ekosystémů, jako jsou Alpy, Zelený pás a Karpaty“, napsala Terezie Procházková ze střediska České Švýcarsko.

Simulátor letu balónem, Krásná Lípa

Akronym: TransEcoNet

Finance z ERDF: € 2 293 617

Délka trvání projektu: 2009–2012

Oficiální webové stránky: <http://www.transconet.eu>

Improving Quality of Life in Small Towns

V příhraničních obcích dochází ke značnému poklesu počtu obyvatel. Příčinou je nedostatek pracovních příležitostí a chybějící dopravní infrastruktura. Projekt QUALIST má za cíl tyto negativní demografické a sociální vlivy zvrátit a zatraktivnit malá města a obce pro stávající i budoucí obyvatele.

Již dlouhodobě dochází v příhraničních oblastech ke ztrátě bydlení, kvality života a konkurenceschopnosti. Vzhledem k tomu, že asi 20% evropských občanů žije ve městech s až 30.000 obyvateli, je jednoznačná potřeba zavést opatření, která reagují na negativní dopady demografických a sociálních změn v malých městech.

Projektu se účastnilo 10 partnerů z Německa, Rakouska a České republiky. Českým partnerem projektu byly dva subjekty, Euregion Silva Nortica (ERSN) a firma A.R.D. CENTRAL s.r.o. Přidruženým partnerem projektu bylo Město Slavonice.

Cíle projektu

Cílem projektu bylo vyvinout a implementovat opatření, kterými je možno reagovat na negativní dopady demografických a sociálních změn. Tato opatření mají zlepšit kvalitu života stávajících obyvatel, a zvýšit zájem potenciálních nových občanů.

Specifickým cílem bylo sdílení informací a případových studií zaměřených na udržení trvalého obyvatelstva, hledání konkrétních opatření na podporu územní integrace, propagaci a zvýšení konkurenceschopnosti regionů Střední Evropy.

V neposlední řadě se jednalo o to, jak efektivně implementovat opatření reagující na negativní dopady demografických a sociálních změn.

Aktivity projektu

V projektu byly realizovány především tyto aktivity:

- Demograficky orientovaná revitalizace center malých měst
- Demograficky orientovaný koncept mobility pro malá města
- Regionální informační a prezentační systém malých měst

Aktivity projektu podporují inovativní a demograficky zaměřená opatření, jejichž cílem je zlepšit kvalitu života stávajících obyvatel. Jsou zaměřena na inovativní koncepcie bydlení jako součást revitalizace městských center s poskytováním veřejných služeb.

Výstupy projektu

Mezi hlavní výstupy projektu patří vývoj a pilotní řešení opatření, která vedou ke zvýšení atraktivity středu malých měst. Projekt se proto zabýval návrhem a pilotním ověřením těch opatření, která přispějí k zajištění atraktivních spojení z malých měst do center regionů.

Dalším výstupem projektu bylo řešení modelu „centrály mobility pro malá města Střední Evropy a vypracování „Konceptu mobility malých měst ve Střední Evropě do roku 2020“.

V rámci projektu byly vytvořeny pilotní projekty k oživení měst Horn, St. Martin, Adorf (D), Oelsnitz (D) a českých Slavonic. Další pilotní projekt nesl název Centrála mobility ve Waldviertelu.

Důležitou součástí projektu bylo zkoumání možností lepší informovanosti cílových skupin o přednostech a možnostech bydlení v malých obcích.

V neposlední řadě byla součástí projektu implementace místního informačního systému týkajícího se bydlení (WohnWeb 2.0) a zavedení modelu „Velvyslanci regionů s malými městy“ včetně školení zodpovědných osob.

Projektoví partneři z ČR se zaměřili zejména na oblast revitalizačního konceptu města Slavonice a podíleli se na vzniku české části příručky „Urbanistická vize malého města Střední Evropy 2020“.

V rámci projektu byl zpracován „Revitalizační koncept Jižních Čech na vybraném městě Slavonice“. Jde o analýzu současného stavu v podmínkách malého historicky a architektonicky cenného městečka Slavonice a rozbor seznamu možností, které se zde nabízejí k využití. Cílem bylo navrhnut obecnou rozvojovou strategii, která by mohla posloužit jako východisko pro vytvoření akčního plánu správních orgánů za účelem otevření příležitostí, které by mohly přinést změny v sociálním a demografickém rozvoji území Slavonicka. Studie zjistila, že se v regionu rodí málo dětí, mladí lidé odchází do větších měst, atraktivnost regionu pro potenciální přicházející obyvatele je stále nízká, případně se snižuje, přičemž se region pozvolna stává „skanzenem“, kam lidé jezdí odpočívat pouze na několik dnů v roce. Změnu tohoto negativního trendu má zajistit dostatek pracovních příležitostí, dostupná vzdělávací zařízení a zdravotní péče. Musí být zabezpečeny příležitosti pro trávení volného času, dopravní obslužnost a ostatní služby občanům města.

Zhodnocení realizace projektu

Projekt QUALIST podpořil v Jihočeském kraji vznik „přeshraniční rozvojové strategie spolupráce malých měst Slavonice a Dobersberg“, která je první takovou strategií v česko-rakouském příhraničí připravenou do roku 2020. Dále byl s jeho podporou zpracován ve spolupráci s Jihočeským koordinátorem dopravy JIKORD „dopravní koncept rozvoje mobility pro malá města v Jihočeském kraji“, na který navázal „koncept optimalizace veřejné dopravy v mikroregionech Dačicko a Milevsko“ a posléze „koncept přeshraniční Centrály mobility Jižní Čechy – Waldviertel“. „Těmito výstupy se prokázalo, že projekt QUALIST byl pro mikroregiony a malá města, ale i pro Jihočeský kraj jako objednatele veřejné dopravy, velmi přínosný zejména při plánování a zajištění dopravní obslužnosti a mobility obyvatel v okrajových venkovských oblastech Jihočeského kraje“, shrnul význam projektu Pavel Hložek z Jihočeského Silva Nortica.

Marcela Smolíková, manažerka projektu QUALIST, EUREGIA 2012, říjen 2012 Lipsko

Akronym: QUALIST

Finance z ERDF: € 1 430 545

Délka trvání projektu: 2010–2013

Oficiální webové stránky: <http://www.qualist.eu>

Developing transnational transversal youth strategies in regions with migration

Podle současných demografických trendů populace Střední Evropy stárne. Je zde stále méně mladých kvalifikovaných obyvatel, kteří by hledali zaměstnání v regionu a tak pomáhali jeho ekonomickému růstu. Právě stárnutím populace a odlivem mladých kvalifikovaných lidí z menších regionů se zabývá projekt YURA.

Dlouhodobá stagnace porodnosti v Evropě má mimo jiné za následek pokles počtu mladých kvalifikovaných pracovníků, kteří by nahradili odcházející zaměstnance do penze. Ještě více je tato situace patrná v regionech nacházejících se ve větší vzdálenosti od velkých průmyslových aglomerací. Z těchto regionů houfně migrují především vzdělání mladí lidé do velkých měst, kde mohou snadněji realizovat své kariérní plány. Získávání kvalifikovaných zaměstnanců je dnes jednou z velkých výzev pro podniky působící v postižených regionech.

Projekt YURA sdružoval veřejné orgány, podniky, vzdělávací instituce, aby se společně podílely na řešení demografických výzev, zejména na zlepšování systému nedostatečné odborné přípravy mladých kvalifikovaných pracovních sil pro místní a regionální ekonomiky. Partnerů projektu bylo celkem 10 ze zemí Střední Evropy. Za Českou republiku se ho účastnil Ústecký kraj a to ve snaze udržet mladé kvalifikované obyvatele ve svém regionu. I když je Ústecký kraj jedním z těch regionů, který v současné době nepociťuje dopady demografických změn

jako je stárnutí obyvatelstva a odliv mladých lidí z regionu tak silně, v budoucnu se tato situace podle současných demografických trendů pravděpodobně změní, proto je potřeba se na ni již nyní dobrě připravit.

Cíle projektu

Projekt YURA má za cíl především boj proti negativním účinkům demografických a sociálních změn v regionech. Nástrojem pro zamezení migrace mladých lidí z menších regionů je vytvoření komplexních regionálních strategií pro mládež, které zvýší atraktivitu a konkurenceschopnost těchto oblastí (př. z hlediska kultury, dopravy, volnočasových aktivit, apod.) a přimějí mladé obyvatele zůstat.

Aktivity projektu

- Zavedení inovativní sítě spolupráce mezi vzdělávacími institucemi a organizacemi regionálního rozvoje a podnikatelského sektoru - vyvinutá metodika byla testována společně se školami a podniky;

- Zřízení obchodní akademie určené pro intelektuálně nadané žáky za účelem otestování stávajícího systém práce s nadanými dětmi a jeho případného zlepšení;
- Vypracování scénáře pro atraktivní život ve venkovských oblastech ve spolupráci s místními zainteresovanými stranami a to ve spolupráci s mladými lidmi ;
- Příprava studie pro zřízení regionálních výzkumných center pro mládež (mimoškolní vzdělávací moduly).

Výstupy projektu

Mezinárodní soutěž YURA Award

Tato soutěž byla zaměřena na inovativní přístupy v oblasti vyrovnavání se s dopady demografických změn a zatraktivnění regionu pro mladé lidi s cílem zabránit jejich odchodu. Soutěž byla otevřena pro podnikatele z projektových regionů. Vítězem se stal projekt „Regional Symbiosis for the Global Expansion“ maďarské společnosti IT Services Hungary Kft. Hlavní myšlenkou projektu je investice do místních pracovních sil, která se pak dle jejich slov stane příležitostí místního trhu. Společnost aktivně podporuje spolupráci lokálního pracovního trhu se všemi stupněmi vzdělávání od mateřské školy po vysokoškolské vzdělávání. Za realizaci této soutěže byl odpovědný Ústecký kraj.

Seminář v rámci projektu YURA

Semináře se účastnili mladí lidé z projektových zemí Střední Evropy. Všichni účastníci byli po prvním seznamovacím dni rozděleni do 4 skupin. První skupina připravovala krátký film, druhá rádiový spot, třetí časopis a čtvrtá koncept webových stránek. Všechna čtyři téma směřovala k jednomu cíli, CO MLADÍ POTŘEBUJÍ PROTO, ABY ZŮSTALI V REGIONU. Společně zpracované výstupy z těchto workshopů byly předány parlamentu Saska-Anhaltska společně s deklarací, která definuje požadavky mládeže.

Deklarace poukazuje zejména na:

- Potřebu praxe ve firmách během studia,
- větší spolupráci mezi podnikateli a školami,
- kvalitní a levnou dopravní obslužnost,
- nutnost větší mobility mezi školami a mezi regiony,
- častější setkávání s politiky, podnikateli a veřejností,
- větší podpora žen ve vedoucích pozicích, aby ženy neodcházely z regionu,
- rychlý internet pro všechny zdarma,

- velká podpora pro různorodost sociálního života,
- bezplatné vzdělávání na vysoké úrovni,
- více mezinárodních programů pro mladé lidi.

Zhodnocení realizace projektu

„Pilotních aktivit v rámci projektu YURA se v Ústeckém kraji za dobu realizace zúčastnilo celkem 146 žáků základních a středních škol, 6 základních a středních škol, 9 pedagogů a 14 dalších organizací věnujících se práci s dětmi a mladými lidmi a další instituce z oblasti veřejné správy,“ řekla Petra Ludwigová z oddělení regionálního rozvoje Krajského úřadu Ústeckého kraje.

Projektem YURA došlo k zaktivizování společného přístupu v řešení problémů spojených s odchodem mladých kvalifikovaných lidí z regionu, tzv. brain drain a k přenosu dobré praxe od partnerů, kteří měli s těmito problémy své historické zkušenosti, jako lead partner Sasko-Anhaltsko po pádu Berlínské zdi.

Ocenění v rámci soutěže YURA Award za projekt Poznej svůj kraj

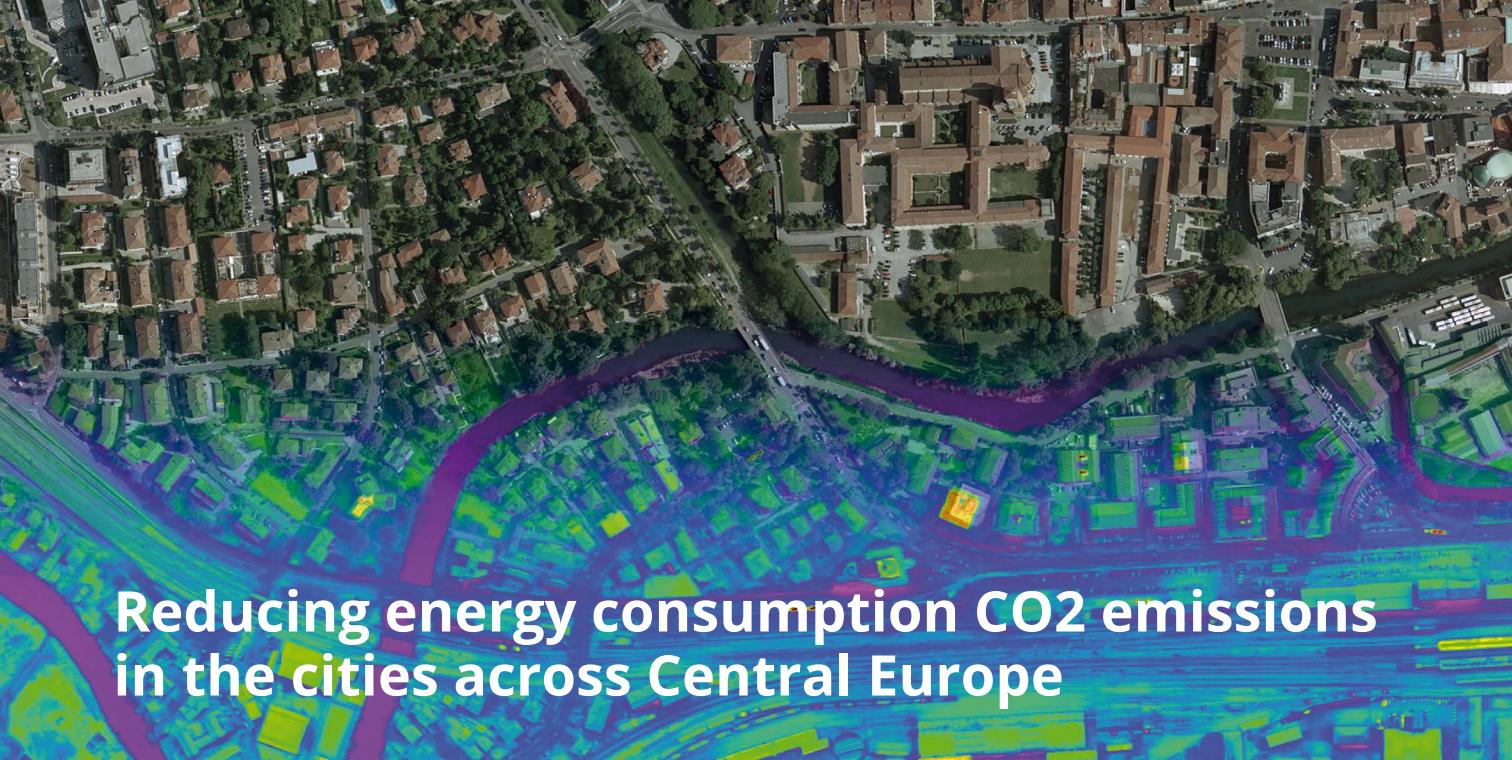

Akronym: YURA

Finance z ERDF: € 1 586 345

Délka trvání projektu: 2010–2013

Oficiální webové stránky: <http://www.yura-project.eu>

Reducing energy consumption CO2 emissions in the cities across Central Europe

Úspora energie je jednou z hlavních priorit Evropské Unie. Projekt EnergyCity za tímto účelem sbíral letecké termografické údaje a výsledky přenášel do online územního systému pro podporu rozhodování (SDSS), pro vizualizaci a porovnání efektivity vynaložených prostředků úspor energie a pro zjišťování potenciálu obnovitelných zdrojů energetických řešení.

Investice do zateplení budov jsou rychle návratnou investicí. Avšak veřejné budovy jsou pouze malým zlomkem městských bytových fondů, a proto výsledek všech těchto vylepšení není dostačující. Klíčovou součástí řešení je mít představu o tom, kde teplo uniká, a ze kterých budov. Mnohá města a země vytvořily poradenská centra a dotační programy pro energetické investice. Zásadní roli mají mapy tepelných ztrát. Termální snímky budov dávají možnost srovnání. Mapa tepelných ztrát projektu EnergyCity je nástrojem pro vzdělávání majitelů domů, zdrojem informací o možnostech úspor energií a snižování emisí CO₂.

Projektu se účastnilo 10 partnerů ze zemí Střední Evropy. Partnerství zahrnovalo vyvážené spojení mezi zástupci samosprávy a výzkumnými institucemi, které do projektu přinesly svou vědeckou úlohu a technické znalosti. Z České Republiky se projektu účastnila městská část Praha 11.

Cíle projektu

Cílem projektu EnergyCity bylo snížení spotřeby energie a emisí CO₂ ve velkých i malých městech. EnergyCity si kládal za cíl řešit nedostatek uživatelsky přístupných metod a informačních systémů k měření a vizualizaci emisí CO₂ ve městech na různých úrovích včetně vytváření tepelných map. Řešením je vznik webového programu na detekci tepelných úniků a emisí CO₂.

V neposlední řadě byla cílem projektu i analýza energetické účinnosti a opatření zahrnující obnovitelné zdroje energie.

Aktivity projektu

Realizace projektu zahrnovala tyto skupiny aktivit:

- Vytvoření informační a znalostní databáze
- Sběr dat a vytvoření podpůrného systému

- Realizace společných akcí ve vybraných městech
- Zhodnocení výsledků a vytvoření společné nadnárodní strategie

V rámci těchto aktivit bylo realizováno letecké snímkování na katastru 7 velkých měst Evropy (Boloň, Budapešť, Praha, Velenje, Mnichov, Ludwigsburg, Trevír). V rámci jednotlivých aktivit byly letecké snímky zpracovány a katalogizovány (informace o energetickém stavu budovy, informace o produkci CO2). Dalším krokem byl převod získaných dat do katastrálních map (třídění domů dle energetické náročnosti, publikování map energetické náročnosti) a vytvoření územního rozhodovacího systému.

Výstupy projektu mají sloužit v oblasti poradenství (pro soukromníky i veřejné organizace), včetně kampaní na zvýšení povědomí o dané problematice.

Výstupy projektu

Výstupem projektu EnergyCity je sada doporučení určených všem úrovním veřejné správy. Tato doporučení umožní zástupcům místních samospráv a osobám odpovědným za plánování rozvoje měst vytýcít a kvantifikovat pro ně nejvhodnější opatření a strategie na snížení emisí CO2 a spotřeby energie v daných městech. Jedním z výstupů jsou i pilotní akce zahrnující termografická měření.

V rámci projektu byly nad městskou částí Praha 11 provedeny přelety s termokamerou a z termosnímků vznikla již beta verze územního systému pro podporu rozhodování, kde jsou vidět energetické ztráty z budov města. Měření se využilo v oblasti lokální pilotní aplikace SDSS, v regionální a místní komunikaci a šíření výsledků měření. Na základě této pilotní akce vznikly webové stránky a newsletter.

Termografická měření probíhala i v dalších městech např. v Mnichově, v městské části Neuauing u 746 budov. Výsledky ukazují, že průměrné tepelné ztráty má 31% všech budov. Celkem 12% budov bylo analyzováno v oblasti minimálních tepelných ztrát, zatímco 10% budov patří do nejvyšší třídy tepelných ztrát. Dále pak 34% budov prokázalo lepší než průměrné tepelné ztráty. Výsledky získané z mapování teplotních ztrát byly začleněny do série map tepelných ztrát v rámci GIS. Dnes se používá v rámci školení a jiné osvětové činnosti v Mnichově.

Zhodnocení realizace projektu

Projekt EnergyCity, do jehož činnosti se městská část Praha 11 jako partner aktivně zapojila, vhodnými nástroji reaguje na současné problémy v oblasti úniku energií a emisí CO2, kterým musí čelit evropská města.

„Dle dosažených výsledků lze hodnotit, že jeho poslání bylo úspěšné. Nejvýznamnějším výstupem projektu je bezpochyby vytvořený webový program, jehož hlavním cílem je zobrazovat výsledky termálních přeletů. Program dokáže odhalit tepelné úniky a emise CO2 u snímkovaných budov, a slouží tak jako podklad při budoucím rozhodování o investicích do nápravných opatření,“ shrnula výsledky koordinátorka projektu Erika Krojidelová z Promaco Consulting s.r.o.

K vytvořenému webovému programu proběhlo v každém partnerském městě školení osob s rozhodovacím právomocem, na kterém se testovalo, jak daný výstup funguje a jaké funkce má. Všichni účastníci hodnotili jeho význam jako velice přínosný a inovativní. Systém je ještě doplněn různými brožurami, které shrnují získané poznatky z realizace projektu, nastínují možná nápravná opatření a poskytují strategické rady. „Projektové výstupy se dají zhodnotit jako velmi užitečné, založené na nových metodách, které mohou pomoci v boji s nadbytečnými emisemi a tepelnými úniky“, poznamenala Erika Krojidelová na závěr.

Letadlo na přelety termokamerou nad městem

Akronym: EnergyCity

Finance z ERDF: € 1 804 235

Délka trvání projektu: 2010–2013

Oficiální webové stránky: <http://www.energycity2013.eu>

Fostering the sustainable usage of renewable energy sources in Central Europe – putting biomass into action

V poslední době Evropská Unie stále více podporuje získávání energie z obnovitelných zdrojů a stanovuje v oblasti obnovitelné energie vysoko zaměřené cíle. Projekt 4Biomass přispívá k udržitelnému využívání biomasy a podporuje její využití ve Střední Evropě pomocí přeměny know-how na show-how.

Kvalitně nastavená legislativa byla klíčovou částí projektu. Biomasa, jako například dřevo, štěpka, nebo nevyužité části rostlin po sklizni, které lze spálit na výrobu energie, je organická hmota. Má ale jedno podstatné specifikum. Je obnovitelná jen do určité úrovně, a proto je nutné zajistit legislativní prostředí, které podpoří efektivní využití tohoto zdroje.

Projektu se účastnilo celkem 10 partnerů ze Střední Evropy. Jednalo se o odborné instituce a národní ministerstva zabývající se bioenergií. Toto partnerství zaručovalo, že veškerá doporučení a výstupy projektu budou přeneseny na politickou úroveň a budou mít tak lepší šanci být implementovány do evropské legislativy. Za Českou republiku se projektu účastnil CZ Biom – České sdružení pro biomasu o.s.

Cíle projektu

Cílem projektu je podpořit udržitelné využívání obnovitelných zdrojů energie z biomasy ve Střední Evropě a zvýšit tak podíl

energie získané z obnovitelných zdrojů na celkové spotřebě primárních energetických zdrojů. Projekt 4Biomass podporuje středoevropské členské státy při provádění jejich národních obnovitelných energetických akčních plánů a podporuje zvýšený podíl bioenergie ve Střední Evropě.

Využitím biomasy pro energetické účely dojde rovněž ke snížení CO₂. Tím projekt 4Biomass přispívá i ke zmírnění změny klimatu a k zachování kvalitního životního prostředí. V neposlední řadě se díky projektu stane Střední Evropa méně závislá na fosilních palivech.

Aktivity projektu

Udržitelné využívání biomasy probíhající dvěma způsoby:

Prvním z nich je výměna nejfektivnějších postupů, které zahrnují technologie, demonstrační projekty a koncepce řízení v rámci Střední Evropy. Tím dojde k přispění územní

provázanosti, která povede k vyrovnaní úrovně znalostí o dostupných technologích, investičních možnostech a fungování bioenergetických systémů.

Druhým způsobem je přímá podpora zainteresovaných subjektů pomocí workshopů, exkurzí, atd. Pomocí databanky shromažďující informace o demonstračních projektech ve Střední Evropě, tzv. Nástroje společné správy, bude snazší nalézt zainteresovaným subjektům optimální řešení pro investice v elektrárnách na biomasu i pro jejich fungování.

- Vznik Národních akčních plánů pro biomasu – rozvoj akčního plánu probíhal zapojením zainteresované subjektů z partnerských zemí do diskuze, ve které identifikovaly svá očekávání, které byly následně zkoumány, analyzovány a na závěrečném workshopu začleněny do Souhrnné zprávy určené pro aktualizaci akčního plánu
- Vznik mezinárodní sítě pro biomasu a stanovení efektivních nástrojů pro její fungování

Výstupy projektu

- 60 doporučení pro Střední Evropu – vytvoření koordinacního regulačního rámce, tzv. Nadnárodního akčního plánu pro koordinovaný a udržitelný rozvoj bioenergie ve Střední Evropě.
- 13 Středoeverropských Center pro Biomasu – nadnárodní síť zabývající se problematikou biomasy a její udržitelností na nadnárodní úrovni. Byla definována kritéria pro udělení mandátu stát se součástí sítě.
- 3 Nadnárodní fóra pro nadnárodní spolupráci – přispěla k výměně zkušeností a sjednocení národních politik zainteresovaných subjektů
- 25 demo-projektů – příklady aplikací udržitelné bioenergie. Zveřejněno na stránkách projektu.
- 5 regionálních workshopů pro investory – jak přetvořit know – how na show how.
- 1 nadnárodní exkurze – návštěva polských politiků Dolního Rakouska.

Zvýšení investic v bioenergetice

On-line databáze, která se skládala z projektové mapy demonstračních projektů a Expertního systému, byla další z klíčových součástí projektu 4Biomass. Databáze je dostupná přes webové stránky projektu www.4biomass.eu a umožňuje

jednoduchý přístup k informacím o technologiích, legislativě a softwarových nástrojích spojených s biomasou – stejně jako ke kontaktům na důležité agentury a organizace ze států zapojených do projektu. Tyto informace pomáhají zúčastněným organizacím najít v rámci bioenergetických projektů investiční řešení šitá na míru.

Studie trhu s biomasou

Potenciál biomasy je omezený, a již teď je zřejmé, že některé země nemají dostatek zdrojů biomasy a jsou nuteny dovážet značné množství z jiných zemí. To rezultuje v nárůstu nadnárodního obchodu a zároveň to znamená, že bude třeba stanovit jasné danou a hlavně udržitelnou logistiku dopravy biomasy.

K dosažení tohoto cíle vytvořily všechny zúčastněné země studie trhu s biomasou, které pomohly vypíchnout pozitiva a negativa lokálních trhů s biomasou. Tyto studie popisují nejen místní trhy s biomasou, ale i vztahy mezi středoevropskými zeměmi. To umožňuje optimalizaci trhu s biomasou a plány na její efektivnější využití.

Zhodnocení realizace projektu

„Zástupci projektu 4Biomass analyzovali využití potenciálu biomasy ve Střední Evropě – sledovali především trh s biomasou a jeho aplikovatelnost do dalších regionů - a sdíleli tyto informace se všemi participujícími subjekty. Jedním z úspěchů, který si mimo jiné i připsali, bylo to, že dokázali dospat do popředí téma podpory tepla a elektřiny z biomasy jako alternativy k produkci samostatné elektřiny. Díky společnému úsilí všech partnerů – na jedné straně místních zúčastněných subjektů a politiků na straně druhé – se podařilo v rámci projektu 4Biomass zlepšit proud informací na všech úrovních a prosadit pobídky pro rozvoj biomasy a to nejen na národní úrovni, ale také v rámci celé střední Evropy“, napsal Petr Tluka z České asociace pro biomasu.

Akronym: 4Biomass

Finance z ERDF: € 1 834 308,28

Délka trvání projektu: 2008–2012

Oficiální webové stránky: <http://www.4biomass.eu>

Preservation and Enhancement of Folk Culture Heritage in Central Europe

Kultura zemí Střední Evropy je propojena mnohými pouty a má dlouhou tradici. Mezinárodní projekt ETNOFOLK má za cíl vytvořit platformu, která by umožnila tyto tradice lépe poznat a nabídnout o nich co nejvíce informací odborné i laické veřejnosti.

Lidová kultura bývá často spojována se skanzeny a pozapomenutými tradicemi, je chápána jako cosi na pohled pěkného, ale zároveň izolovaného od současného života. Z nemalé části může za tento přístup veřejnosti fakt, že množství pozoruhodných materiálů leží ukryto v archivech, kde se k nim dostane jen úzký okruh odborníků. Středoevropské země mají sice dlouhou tradici v bádání o vlastních kulturních tradicích, avšak pro laického zájemce je poměrně těžké se ke spolehlivým informacím dostat a ještě těžší je zasadit je do kontextu a najít mezi nimi souvislosti. Projekt se snaží vytvořit standardy pro propojení informací o lidové kultuře jako celku. Pracuje na přesvědčení, že lidová kultura může mít v mnoha ohledech praktické využití. K tomuto cíli může vést vytvoření jednotného systému a místa, které by k takovým informacím poskytovalo přístup.

Do projektu Etnofolk se zapojily etnologické a jiné ústavy z České republiky, Slovenska, Maďarska, Slovinska a Rakouska a firma AiP Beroun, která zajišťuje jeho technickou stránku. Spolupráce všech 6 partnerů je logická vzhledem k tomu, jak jsou kultury středoevropských zemí navzájem propojené. Vedoucím partnerem projektu je Etnologický ústav AV ČR.

Každý z partnerů má bohaté zkušenosti se zpracováváním pramenů lidové kultury. Pro podnik takového rozsahu, jenž by sjednotil ohromné množství dat, ovšem akademická pracoviště nemají prostředky ani zkušenosti. Proto byla oslovena firma AiP, která má bohaté zkušenosti s digitalizací.

Tento projekt jako jediný z projektů publikace je podpořen v rámci 3. výzvy Programu Central Europe a ukončení realizace je plánováno na duben 2014.

Cíle projektu

Projekt podporuje udržitelné využití a ochranu lidové kultury, propagaci kulturního bohatství, zlepšení podmínek pro využití těchto zdrojů širokou veřejností a podporu investic v regionech.

Kultura zemí Střední Evropy je propojena mnohými pouty a má dlouhou tradici. Cílem mezinárodního projektu Etnofolk je vznik platformy (portálu), která by umožnila tyto propletené tradice lépe poznat a nabídnout o nich co nejvíce informací odborné i laické veřejnosti.

Dalším z cílů projektu je mimo jiné ukázat, jak může být kulturní dědictví dobře využito pro současný život středoevropských zemí.

Aktivity projektu

Projekt je realizován v několika fázích.

Po úvodních přípravách jde především o digitalizaci obsahu a definování standardů pro tzv. „metadata“. Každá z partnerských institucí má ve svých archivech obrovské množství dokumentů nejrůznějších typů – fotografie, písemné, zvukové i filmové záznamy. Reprezentativní výběr z těchto dokumentů bude digitalizován a vybaven co nejpodrobnějšími informacemi o místu a době původu, klasifikaci atd.

V další fázi budou takto digitalizované a okomentované dokumenty zařazeny do databáze. Ta bude navržena tak, aby ji mohly využívat různé skupiny uživatelů od vědeckých kruhů po veřejnost. Databáze umožní hledat souvislosti mezi jednotlivými položkami, například u nahrávky písničky z Čech se objeví, zda se její varianty vyskytují i v jiných zemích zapojených do projektu.

Výstupy projektu

Hlavním výstupem projektu je vznik portálu www.etnofolk.eu. Je to místo, kde se veřejnost dostane ke všem informacím. Budou zde prezentovány ukázky lidové architektury, oděvu, hudby, zvyků, víry apod. ve formě obrázků, audiozáznamů a videa. Portál s interaktivním vyhledáváním poslouží k získávání nových znalostí, vnímání nových souvislostí a získávání kontaktů.

Je zacílen na uživatele z oblasti školství, kulturních a vědeckých institucí, jako podpora propagace regionů, státní správy a místní samosprávy. V soukromé sféře poslouží především turismu, ale i např. architektům apod. Zkušební spuštění portálu je naplánováno na 30. 4. 2013, jeho oficiální spuštění pak 30. 4. 2014.

Na databázi a internetový portál budou navázány další aktivity, které budou mít za cíl pomocí jednotlivým zainteresovaným subjektům využívat co nejlépe možnosti, které Etnofolk nabízí. Lidová kultura by neměla být jen muzejním exponátem odtrženým od současnosti. Projekt Etnofolk si klade za cíl ukázat, jak toto dědictví může být dobře využito pro současný život středoevropských zemí.

Zhodnocení realizace projektu

„Kromě hlavního internetového portálu, vznikají v rámci projektu Etnofolk i další výstupy. Byl natočen dokument o typicky středoevropském kulinárním fenoménu – štrúdlu – a tradičním způsobu jeho přípravy. V Praze byl zorganizován také workshop zaměřený na budoucí uživatele portálu Etnofolk, kde realizační tým projektu diskutoval se studenty, podnikateli, vědci i zástupci státní správy o tom, jak nejlépe využít informace, které instituce zapojené do Etnofolku nabízejí“, shrnul další aktivity projektu Matěj Kratochvíl z Etnologického ústavu AV ČR.

Na říjen 2013 je naplánována konference na téma lidové zbožnosti a jejích proměn v současném světě a z příspěvků na ní přednesených bude sestavena publikace.

Máslovice, forma na máslo z 19. století

Akronym: ETNOFOLK

Finance z ERDF: € 1 505 400

Délka trvání projektu: 2011–2014

Oficiální webové stránky: <http://www.etnofolk.eu>

Unearthing new gold in former mining regions

Převážná většina hornických regionů ve Střední Evropě čelí vážným problémům s využitím území po skončení těžby. Projekt ReSource se zabývá hledáním budoucích perspektiv sdílením know-how k dalšímu využití téhoto území s ohledem na možné podnikatelské příležitosti a vytvoření nových pracovních míst v téhoto regionech.

Ve většině případů města a regiony, kde skončila hornická těžba, čelí dramatické krizi. Výsledky těžby jsou v regionu ponechány ladem a pohlíží se na ně jako na problém nebo riziko. Jedná se např. o stoupající důlní vody, umělý a nebezpečný terén krajiny - výsypky, nevyužité zařízení a technika, nepříznivé image. To vše je doprovázeno velkým nárůstem lokální nezaměstnanosti se všemi důsledky.

Do projektu bylo zapojeno celkem sedm těžebních regionů a další tři vědecké organizace z pěti zemí Střední Evropy. Jednalo se o Německo, Rakousko, Českou republiku, Maďarsko a Slovensko. Partneři v rámci projektu sdíleli vlastní znalosti, zkušenosti a nápadы z jiných zeměpisných šířek a snažili se najít nevhodnější cesty, aby se jejich regiony staly atraktivnější a konkurenčeschopnější. Českým partnerem v projektu byl Mikroregion Sokolov-východ.

Cíle projektu

Cílem projektu bylo sdílení know-how mezi těžebou postiženými regiony Střední Evropy a hledání řešení ohledně využití téhoto hornických území s důrazem na rozvoj podnikatelských

příležitostí, zaměstnanosti, atraktivnosti území a jeho konkurenčeschopnosti.

Projekt byl zaměřen na přírodní zdroje, jako je podpora využití území pro geotermální energie a biomasu, stejně jako na kulturní majetek (těžební dědictví). V některých případech došlo k propojení obou alternativ v rámci jednoho území.

Aktivity projektu

V rámci projektu byly realizovány aktivity v oblasti post-těžebního rozvoje v rámci následujících tematických kategorií:

- Přírodní potenciál biologického a geologického majetku skrytý v prostorových a technických pozůstatcích jako důlní skládky, dutiny, atd.;
- Kulturní potenciál zabývající se dědictvím pocházejícím z hornických tradic a to vypracováním strategie pro jeho využití jakožto potenciálu cestovního ruchu, př. pozůstatky důlní železnice, budovy, stroje atd.;
- Integrační přístup, který překračuje hranice odvětví a kontrolouje, jak lze různé potenciály použít spolu navzájem.

Výstupy projektu

- 32 doporučení uvedených v rozhodnutí pro aktivní vývoj post-těžebních oblastí
- Internetová znalostní databáze na využití post-těžebních potenciálů
- Závěrečná rezoluce ReSource zahrnující politické požadavky na proaktivní rozvoj bývalých hornických regionů v Evropě
- Vytvoření nového konceptu využití těžebních regionů s potenciálem vytvoření nových pracovních míst

Mikroregion Sokolov-východ nechal v projektu ReSource vypracovat čtyři rozsáhlé rozvojové studie, tři tematické studie a klíčovou urbanistickou studii. Příklady dvou z nich:

Urbanistická studie rozvoje území Sokolovska

Tato studie řeší rekultivaci a revitalizaci území v okolí lomu Jiří, Družba a později Marie. Nositeli rozvojových projektů, které byly v rámci této studie řešeny, jsou především místní obyvatelé. Realizace studie proběhla komunitní formou, to je prostřednictvím několika veřejných komunitních setkání.

Návrh dvou turistických rozhleden na Smolnické výsypce a u dolu Jiří

Tematická studie navrhuje přetvoření důlních strojů v rozhledny. Jedna vznikne přestavěním důlního zakladače na Smolnické výsypce, kam budou vlaky vozit skryvku z dolu Jiří přibližně ještě do r. 2016. Zakladač bude nakonec umístěn na jižní terase výsypky poblíž Bílé vody, na nejstarší a geologicky nejstabilnější části výsypky. Převážná část výsypky bude upravena metodou lesní rekultivace.

Druhá rozhledna bude umístěna na volné ploše u Statku Bernard poblíž dolu Jiří.

Obě rozhledny budou zapojeny do dlouhodobého časoběrného projektu, kdy z nich budou pořizovány audiovizuální záznamy o proměnách krajiny v důsledku těžby uhlí a následné rekultivace.

Zhodnocení realizace projektu

Projekt ReSource byl zaměřen na řešení problematiky rozvoje území nějakým způsobem zasažených těžbou nejčastěji uhlí, dále pak těžbou železné nebo měděné rudy. „Sokolovsku projekt umožnil seznámit se s obdobně zaměřenými regiony nejenom v Evropě a vstřebávat jejich nemalé zkušenosti s problematikou revitalizace „černých“ regionů. Sokolovsko bylo totiž jedním z mála partnerů, kde těžba ještě nějakou dobu bude probíhat.“

„Měli jsme proto unikátní příležitost studovat jevy v zahraničí a pokusit se vyvarovat eventuelních chyb a naučit se přeměňovat slabé stránky v příležitost. Ve své části projektu jsme se zaměřili na vytvoření plánu změny image regionu, dále jsme vytvořili unikátní plán přeměny těžebního území na živoucí region a prozkoumali jsme možnosti a podmínky využití zásob důlních podzemních vod pro energetické účely“, řekl Miroslav Makovička, manažer projektu.

Projekt byl dosti rozsáhlý na to, aby mohl vyprovokovat cennou diskusi rozhodujících aktérů rozvoje Sokolovska nejenom nad samotnou konkrétní problematikou budoucnosti, ale i nad přístupy k jejímu plánování, ovlivňování a v neposlední řadě i nad odpovědností jednotlivých složek společnosti za její vytváření. Přestože některé výstupy nevznikaly lehce a dosáhnout regionálního konsenzu se úplně nepodařilo, jsou výstupy projektu ReSource cenným a namnoze jediným materiélem, který se problematikou budoucnosti Sokolovska v takovém rozsahu a komplexnosti zabývá. Přestože od ukončení projektu uplynul pouhý rok, již nyní je vidět, že byly vytvořeny výstupy, které jsou životaschopné, je o ně neutuchající zájem a stávají se podkladem pro další plánovací i realizační dokumentace.

Minizávěrečná konference, červen 2012, Královské Poříčí

Akronym: ReSource

Finance z ERDF: € 3 148 910,75

Délka trvání projektu: 2009–2012

Oficiální webové stránky: <http://www.resource-ce.eu>

Zdroje

CEBBIS	CENTRAL EUROPE Programme, Joint Technical Sekretariat. Project Stories from the CENTRAL EUROPE Programme. Technology Transfer and Business Innovation. [online]. Vienna, květen 2013 [cit. 11. 8. 2013]. Dostupné z: http://www.central2013.eu/document-center/programme-publications/booklets-portraits/ CEBBIS. Central Europe Branch Based Innovation Support. [online]. [cit. 12. 8. 2013]. Dostupné z: www.cebbis.eu HRADEČNÁ A. Tisková zpráva zahajovací konference projektu CEBBIS, Prague Summer Conference on IP & Innovation. [online]. 13. září 2010. [cit. 11. 8. 2013]. Dostupné z: http://www.inovacentrum.cvut.cz/nase-projekty/cz/text/49 HRADEČNÁ, A. Tisková zpráva o ukončení projektu CEBBIS . Praha 22. 3. 2013.
CLUSTERS CORD	Central Europe. [on line]. [cit. 22. 8. 2013]. Dostupné z: http://www.central2013.eu/nc/central-projects/approved-projects/ Regionální rozvojová agentura Ústeckého kraje. Brožura CLUSTERS CORD. Klastry a spolupráce vedoucí k regionálnímu rozvoji v centrální Evropě. [online] [cit. 22. 8. 2013]. Dostupné z: http://www.rra.cz/cs/clusters-cord-1/ Regionální rozvojová agentura Ústeckého kraje. Leták CLUSTERS CORD. Klastry a spolupráce vedoucí k regionálnímu rozvoji v centrální Evropě. [online] [cit. 22. 8. 2013]. Dostupné z: http://www.rra.cz/cs/clusters-cord-1/
BICY	CENTRAL EUROPE Programme, Joint Technical Sekretariat. Project Stories from the CENTRAL EUROPE Programme. Sustainable Public Transport and Logistic [online]. Vienna, květen 2013 [cit. 11. 8. 2013]. Dostupné z: http://www.central2013.eu/document-center/programme-publications/booklets-portraits/ Evropská rozvojová agentura. Projekt BICY. [online]. [cit. 23. 8. 2013]. Dostupné z: http://eracr.cz/?page_id=233 Projekt BICY. BICY- Cities and Regions for cycling. [online]. [cit. 23. 8. 2013]. Dostupné z: http://bicy.it/index.php?id=11&ID1=11 Projekt BICY. Města a regiony pro cyklistiku. O projektu. [online]. [cit. 9. 9. 2013]. Dostupné z: http://bicy.eracr.cz/?page_id=2
Flavia	Cempírek, Široký, Nachtigall, Šourek. Analýza trhu v zemích koridoru FLAVIA [online]. Ročník 7, Číslo I., duben 2012 [cit. 11. 8. 2013]. Dostupné z: http://pernerscontacts.upce.cz/25_2011/Cempirek.pdf CENTRAL EUROPE Programme, Joint Technical Sekretariat. Project Stories from the CENTRAL EUROPE Programme. Sustainable Public Transport and Logistic [online]. Vienna, květen 2013 [cit. 11. 8. 2013]. Dostupné z: http://www.central2013.eu/document-center/programme-publications/booklets-portraits/ ELBE PROMOTION CENTER [online]. Červenec 2011 [cit. 11. 8. 2013]. Dostupné z: http://www.elbpro.com/seitotypo3/cz/novinky/clanek/date/2011/07/18/flavia-verbesserung-der-logistik-in-zentral-suedosteropa.html Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Projekty v programu Central Europe – zapojení českých partnerů v rámci uskutečněných výzev v období 2007 – 2013 [online]. Březen 2013 [cit. 11. 8. 2013]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Microsites/OP-Central-Europe/Novinky/Finalni-verze-katalogu-OP-Central-Europe TH Wildau [FH]. Project FLAVIA [online]. Srpen 2013 [cit. 11. 8. 2013]. Dostupné z: http://www.th-wildau.de/forschungsgruppen/verkehrslogistik/projekte/projekteaktuell/flavia.html
Label	Institut regionálních informací, s.r.o. Projekt LABEL [online]. 2010 [cit. 24. 8. 2013]. Dostupné z: http://www.iri.cz/label/default.asp?tab=home Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Projekty v programu Central Europe – zapojení českých partnerů v rámci uskutečněných výzev v období 2007 – 2013 [online]. Březen 2013 [cit. 11. 8. 2013]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Microsites/OP-Central-Europe/Novinky/Finalni-verze-katalogu-OP-Central-Europe Saské státní ministerstvo vnitra. LABE-ELBE 2012 PLUS - Výsledky a doporučení vypracovaná v projektu LABEL [online]. 2012 [cit. 24. 8. 2013]. Dostupné z: http://www.label-eu.eu/uploads/media/CZ_LABE-ELBE_2012plus.pdf © LABEL. Letáček Společné plánování, koordinace a realizace [online]. [cit. 24. 8. 2013]. Dostupné z: http://www.label-eu.eu/uploads/media/CZ_LABEL_Flyer_final_02.pdf

TransEcoNet	Jandová, Terezie. Interactive tools to raise awareness for landscape change within environmental education. Krásná Lípa 2012. České Švýcarsko o.p.s.
	Technische Universität Dresden. Projekt Transeconet. [online]. [cit. 31. 7. 2013]. Dostupné z http://tu-dresden.de/die_tu_dresden/fakultaeten/fakultaet_forst_geo_und_hydrowissenschaften/fachrichtung_geowissenschaften/ipf/fern/transeconet
	Univerzita Jana Evangelista Purkyně. TransEcoNet. [online]. [cit. 18. 9. 2013]. Dostupné z: http://projekty.fzp.cz/transeconet/o_projektu_cil.php
QUALIST	Euroregion Silva Nortica. Projekt Qualist. [online]. [cit. 09. 08. 2013]. Dostupné z http://www.silvanortica.com/cs/section-55/qualist.htm?sub=6
	Tamtéž. Tisková zpráva – Koncept rozvoje města byl oficiálně předán starostovi. 4. 1. 2012. [online]. [cit. 09. 08. 2013]. Dostupné z: http://www.silvanortica.com/cs/section-55/qualist.htm?sub=6
	Sächsisches Staatsministerium für Wirtschaft, Arbeit und Verkehr. [online]. [cit. 09. 08. 2013]. Dostupné z : http://qualist.eu/en/index.html
YURA	CENTRAL EUROPE Programme, Joint Technical Sekretariat. Project Stories from the CENTRAL EUROPE Programme. Demographic Change and Knowledge development. [online]. Vienna, květen 2013 [cit. 11. 8. 2013]. Dostupné z: http://www.central2013.eu/document-center/programme-publications/booklets-portraits/
	Sachsen-Anhalt. Interreg IV B – Projekt,YURA - Entwicklung und Umsetzung ganzheitlicher Jugendstrategien für Regionen mit Abwanderung. [online]. [cit. 16. 8. 2013]. Dostupné z: http://www.sachsen-anhalt.de/index.php?id=45846
	Ústecký kraj. YURA [online]. [cit. 16. 8. 2013]. Dostupné z: http://www.kr-ustecky.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=450018&id_ktg=98669&p1=182925
Energy city	Project EnergyCity [online]. [cit. 31. 7. 2013]. Dostupné z: www.energycity2013.eu
	Praha 11. [online]. [cit. 31. 7. 2013]. Dostupné z http://www.praha11.cz/extapp/fondy/energycity/strucny-obsah.html
4Biomass	TLUKA, P. Biomasa ve Střední Evropě. [online]. [cit. 21. 8. 2013]. Dostupné z: http://www.4biomass.eu/en/news-events
	4Biomass. Podpora udržitelného využívání obnovitelných zdrojů energie ve Střední Evropě – Uvedení Biomasy do pohybu. [online]. [cit. 21. 8. 2013]. Dostupné z: http://www.4biomass.eu/docs/Flyer/4biomass-CZ.pdf
	4biomass. [online]. [cit. 21. 8. 2013]. Dostupné z: http://www.4biomass.eu
ETNOFOLK	KRATOCHVÍL, M. Etnofolk. Lidová kultura střední Evropy pod jednou střechou. [online]. 13. 12. 2011. [cit. 28. 8. 2013]. Dostupné z: http://abicko.avcr.cz/2011/12/08/etnofolk.html
	aip BEROUN. ETNOFOLK.[online].[cit. 29. 8. 2013]. Dostupné z: http://www.aipberoun.cz/?q=node/47
	Etnofolk.eu. Portál do nadčasového světa. O portálu. [online].[cit. 30. 8. 2013]. Dostupné z: http://etnofolk.eu/cs/about-portal
ReSource	CENTRAL EUROPE Programme, Joint Technical Sekretariat. Project Stories from the CENTRAL EUROPE Programme. Demographic Change and Knowledge development. [online]. Vienna, květen 2013 [cit. 26. 8. 2013]. Dostupné z: http://www.central2013.eu/document-center/programme-publications/booklets-portraits/
	Mikroregion Sokolov-východ. Mezinárodní projekt ReSource a podpora místních podnikatelů. [online]. [cit. 26. 8. 2013]. Dostupné z: http://sokolov-vychod.cz/resource.php
	Projekt ReSource. [online]. Dostupné z: www.resource-ce.eu/
	Tamtéž. Plán zapojení hornických atrakcí do turistických cest. Dvě nové rozhledny jako turistické objekty v atraktivních centrech Sokolovska. [online]. [cit. 2. 9. 2013]. Dostupné z: http://sokolov-vychod.cz/aktuality.php#49
	Tamtéž. Tisková zpráva - Přínosy mezinárodního projektu ReSource pro Sokolovsko se začínají rýsovat. Prosinec 2009. [online]. [cit. 2. 9. 2013]. Dostupné z: http://sokolov-vychod.cz/aktuality.php#24

Poznámky

Národní koordinátor a Národní kontaktní místo programu pro ČR

Ministerstvo pro místní rozvoj
Odbor evropské územní spolupráce
Staroměstské náměstí 6
110 15 Praha 1
Email: nadnarodni@mmr.cz

Fondy EU/Operační programy 2007-2013/Evropská územní spolupráce/
Central Europe (OP Nadnárodní spolupráce)
www.strukturalni-fondy.cz

Central Europe programme
www.central2013.eu
www.facebook.com/CentralEuropeProgramme

Společný technický sekretariát programu Central Europe

CENTRAL EUROPE Programme
Joint Technical Secretariat
Kirchberggasse 33-35/11
A-1070 Vienna
Email: info@central2013.eu

**EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND**

USER LOGIN   REGISTER

USERNAME:

PASSWORD:

[FORGOT YOUR PASSWORD?](#) [LOGIN](#)

[ABOUT CENTRAL](#)   [CENTRAL PROJECTS](#)   [DOCUMENT CENTER](#)   [NEWS & EVENTS](#)

**CENTRAL EUROPE
2014 - 2020**

Technology transfer and business innovation

Sustainable public transport and logistics

Environmental risk management and climate change

Energy efficiency and renewable energies

Demographic change and knowledge development

Cultural heritage and creative resources

Nurturing professional brownfield managers

CENTRAL PROJECTS

We currently support 124 projects in six thematic fields. Our database provides you with detailed information on each project.

[Read more >](#)

CENTRAL EUROPE

CENTRAL EUROPE is a European Union programme that encourages cooperation among regions of nine central European countries: Austria, Czech Republic, Germany, Hungary, Italy, Poland, Slovakia, Slovenia and Ukraine. It aims to improve innovation, accessibility and the environment and to enhance the competitiveness and attractiveness of their cities and regions.

[Read more >](#)

CENTRAL NEWS

30 October 2013
Forum of the EU Strategy for the Danube Region: Effective spending and good leadership on top of the agenda

24 October 2013
CENTRAL EUROPE Annual Conference 2014: Save the Date

21 October 2013
CENTRAL EUROPE: Study shows that transnational projects help regional businesses to overcome innovation barriers

[More News >](#)

CENTRAL EVENTS

12 November 2013
Qualist: Final Conference

14 November 2013
Annual Conference of North-West Europe Programme

25 November 2013
The new INTERREG 2014-2020: International conference on future ETC

[More Events >](#)

[Find us on Facebook](#)

[HOME](#) | [FAQ](#) • [LINKS](#) • [CONTACT](#) • [JOBS](#) • [GLOSSARY](#) • [SITEMAP](#)

[DISCLAIMER](#) • [LEGAL NOTICE](#) • [INTRANET](#)

<http://www.central2013.eu>

**EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND**